

Abstrakt

Dekompresní nemoc (DCS) je vážnou zdravotní komplikací při potápění a její výskyt je vyšší u potápěčů s pravo-levým zkratem (PLZ), nejčastěji ve formě perzistujícího foramen ovale (PFO). Pro screening je vhodné transkraniální ultrazvukové vyšetření (TCCS) s podáním pulmolabilní echoktrastní látky. Od roku 2006 provádíme systematické vyšetřování potápěčů a jejich zařazování do registru DIVE-PFO. K lednu 2024 jsou v něm údaje od 1204 osob. Při vyšetřování potápěčské populace v ČR se nám podařilo ověřit významnou korelaci mezi výskytem DCS a přítomností PLZ. Se stoupajícím stupněm zkratu také stoupá riziko DCS a zejména její nejrizikovější varianty, DCS s neurologickými příznaky. Opakované ponory v jednom dni jsou častou okolností provázející výskyt DCS. Při experimentálním ponoru v barokomoře jsme prokázali redukci výskytu bublin v žilní i arteriální krvi při snížení výstupové rychlosti oproti standardnímu režimu. Při simulovaném ponoru jsme dále prokázali vymizení bublin v arteriální krvi u potápěčů po katetrizačním uzávěru PFO oproti potápěčům s otevřeným PFO. Při dlouhodobém sledování v průběhu několika let jsme prokázali účinnost uzávěru PFO na eliminaci dalšího výskytu DCS. Ve stejném souboru jsme také prokázali snížení výskytu DCS u všech ostatních potápěčů s prokázaným PLZ, kterým byl doporučen konzervativní profil ponorů.